

חַמַּת מֶלֶךְ מְלֹאכֵי מוֹת, וְעַל דָּא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא
בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַזְדַּהֲרָא מֵחֻבּוּי.

וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָה, בְּשַׁעֲתָא דְמֵאֲרִיחֹן דְּדִינִין
קַיִימִין עַל עֲלָמָא, וְרוּגְזָא תְּלִי, אִי אֲשַׁתְּבַח
בְּדָרָא זַכָּאָה דְּרָשִׁים לְעִילָא, קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
אֲשַׁנַּח בֵּיה, וְאֲשַׁתְּכֹךְ רוּגְזָא. לְמַלְכָּא דְּאֲתַרְגֵּז עַל
עַבְדֵּי, וְהוּא תָּבַע עַל סְנַטִּירָא לְמַעַבְדַּ בֵּיה דִּינָא,
אֲדַהֲכֵי עָאֵל רְחִימָא דְּמַלְכָּא, וְקָם קַמֵּיה, בִּינֹן דְּחִמָּא
לִיה מַלְכָּא, אֲתַנְהִירוּ אַנְפּוּי. שְׂאֲרֵי תְּהוּא רְחִימָא
דְּמַלְכָּא לְאֲשַׁתְּעֵי בְּהַדִּיָּה, וּמַלְכָּא חֲדִי. לְבַתָּר פִּד
אָתָּא סְנַטִּירָא, תּוּזָא אַנְפּוּי דְּמַלְכָּא תְּדָאן, אֲסַתְּלַק
וְאֲזִיל לִיָּה, וְלֹא עָבִיד דִּינָא. וְכִדִּין, תְּהוּא רְחִימָא
בְּעֵי לְמַלְכָּא עַל עַבְדֵּי, וּמְכַפֵּר לְהוּ. וּבְגִין כֶּךָ, וְאִישׁ
חָכָם יִכְפָּרְנָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לפעל לעשות דין. בין כך נכנס אהוב המלך
ועמד לפניו. בין שראה אותו המלך, אורו
פניו. נשאר אותו אהוב המלך לדבר אתו,
והמלך שמת. אחר כך בשהגיע השומר וראה
פניו של המלך שמחים, הסתלק והלך לו ולא
עשה דין. ואז אותו אהוב המלך בקש
מהמלך על עבדיו, ומכפר להם. ומשום זה,
ואיש חכם וכפֶּרְנָה.

ומתעורר הדין. והו שכתוב חמת מלך
מלאכי מות, ועל זה בכל יום ויום צריך אדם
להזהר מתטאיו.

וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָה. בשעה שפעלי הדינים
עומדים על העולם והרגו תלוי - אם יש
בדור צדיק שרשום למעלה, הקרוש ברוך
הוא משגיח עליו ושוכח הרגו. למלך שרגו
על עבדיו, והיה תובע את השומר המוציא

אוֹף הָכָא, כִּד חָמָא מִשָּׁה דְרוּגְזָא הָוָה (דף קע"ז ע"ב)
 תָּלִי, מִיַּד וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֶל אַהֲרֹן, בְּגִין דִּיאִהוּ
 שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִטְרוּנִיתָא, וְקִטְרַת לָא סְלָקָא אֶלָּא
 בִּידוּי, דִּיאִהוּ אֲסַגֵּי שְׁלָמָא בְּעֶלְמָא, וְקִשִּׁיר קִשְׂרָא
 דְמַהִימְנוּתָא. קִטְרַת, הָא אוּקְמוּהָ, חֲדוּוּתָא דְעִילָא
 וְתַתָּא, קִשְׂרָא דְמַהִימְנוּתָא, סְלִיקוּ דְרוּגְזָא, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (משלי כז) שֶׁמֶן וְקִטְרַת יִשְׁמַח לֵב, וְכַדִּין
 וְאִישׁ חָכָם יִכְפְּרֶנָּה, יִנְקִי וַיִּדְכִי לְהֵוֹא רוּגְזָא,
 וְרַחֲמִין מִתְעָרִין.

רַבִּי אֶלְעָזָר (נ"א רַבִּי אַבְיָא) אָמַר, (במדבר ד) אֵל תִּכְרִיתוּ אֶת
 שִׁבְט מִשְׁפַּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם, בְּגִין
 דִּיאִינוּן גְּזַעָא וְשִׂרְשָׁא דְלִיּוּאֵי. וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחִיו
 וְלֹא יָמוּתוּ, דְבָעֵי כְּהֵנָּא לְאַתְקַנָּא לְהוּ, דְאַף עַל גַּב
 דְקָרִיבִין אִינוּן לְקוּדְשָׁא, לָא יִיעֲלוּן אֶלָּא בְתַקּוּנָא
 דְכְּהֵנָּא, דְהוּא יַדַּע סִימְנָא דִּימִטּוֹן לְגַבִּיּה, וְלֹא יִתּוּר.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

רַגְוּ, וְרַחֲמִים מִתְעוֹרְרִים.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, (במדבר ד) אֵל תִּכְרִיתוּ אֶת
 שִׁבְט מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם, מִשּׁוּם
 שֶׁהֵם גְּזַע וְשִׂרְשׁ הַלְוִיִּם. וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם וְחִיו
 וְלֹא יָמוּתוּ, שְׂצָרִיד הַכְּהֵן לְתַקְנָם. שְׂאָף עַל גַּב
 שֶׁהֵם קְרוֹבִים לְקֹדֶשׁ, לֹא יִכְנסוּ אֶלָּא רַק
 בְּתַקּוּן הַכְּהֵן, שֶׁהוּא יוֹדַע סִימָן שְׁנִינְעוּ אֵלָיו,
 וְלֹא יוֹתֵר. וְכִשְׁמַכְסִים לְכִלֵי הַקֹּדֶשׁ, אִז שׁוֹרֵה

גַּם כָּאן, בְּשִׁמְשָׁה רָאָה רַגְוּ תְלוּי, מִיַּד –
 וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֶל אַהֲרֹן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שׁוֹשְׁבִין
 הַמְּלֻכָּה, וְקִטְרַת עוֹלָה רַק בִּידוּי, שֶׁהוּא
 מְרַבֵּה שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְקוֹשֵׁר קִשֶׁר הָאִמוּנָה.
 קִטְרַת, הָרִי פְרֻשׁוּהָ, שְׂמֻחָה שְׁלֹמַעֲלָה
 וְשְׁלֵמֻטָּה, קִשֶׁר הָאִמוּנָה, סְלוּק הַרְגְוּ. זְהוּ
 שְׂכַתּוּב (משלי כז) שֶׁמֶן וְקִטְרַת יִשְׁמַח לֵב. וְאִז
 – וְאִישׁ חָכָם יִכְפְּרֶנָּה, יִנְקָה וַיִּטְהַר אוֹתוֹ

וְכַד מְכַסֵּיָא לְמַאֲנֵי קְדָשָׁא, כְּדִין כְּסוּיָא אַחְרָא שְׂרִי,
וְאָסִיר לֹון לְקַרְבָּא לְמַחְמֵי, דְּהָא מְלָה בְּחֻשָּׁא לָא
אִית לְגַבְיֵיהוּ, אֵלָא לְכַתְנָא, (ועל דא) דְּמְלָה דְּלֵהוּן
וְעוֹבְדָא דְּלֵהוּן בְּרוּזָא וּבְחֻשָּׁא וְלִיּוּאֵי לְאַרְמָא קְלָא.

בְּגִין כְּדָּ כְּפִהֵי בְּחֻשָּׁא וּבְרוּזָא, וְעַל דָּא אָסִיר לֹון
חֻמְרָא, דְּחֻמְרָא לְאַרְמָא קְלָא, וְלִגְלֵאָה רְזִין
אִיהוּ. בְּגִין כְּדָּ לִיּוּאֵי אֶתְמַסְרוּ לְאַרְמָא קְלָא, דְּהָא
בְּדִינָא אֶתְאַחַד, דִּינָא בְּאֶתְגַּלְיָא אִיהוּ, וְלְפַרְסְמָא
מְלָה קַמֵּי כְּלָא. אֲבָל כְּפִהֵנָא, כָּל מְלוֹי בְּרוּזָא וּבְחֻשָּׁא,
וְלָאוּ בְּאֶתְגַּלְיָא (סִימְנָא דְּכָלָא שְׂמַאל תְּהָא דוּחָה, וַיְמִין מְקַרְבַּת). בְּגִין
דְּאִיהוּ יְמִינָא (מְקַרְבַּת), כְּדָּ דִינֵין שְׂרִיין בְּעֵלְמָא מְסֻטְרָא
דְּשְׂמַאלָא, יְמִינָא יְהִיא מְקַרְבָּא, וּבְמָה. בְּקַטְרַת, דְּאִיהוּ
בְּחֻשָּׁא, בְּרוּזָא דְּקִיק, וּפְנִימָאָה מְכַלָּא.

תָּא תָּוֵי, כְּדָּ הָאֵי מְדַבְּחָא אַחְרָא, שְׂאֲרֵי
לְאַתְעָרָא אֶתְעָרוּתָא, כְּדָּ לָא יִשְׁתַּכְחוּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ

לְפָנֵי הַכֹּל. אֲבָל כְּהֵן, כָּל דְּבָרֵי בְּסוּד
וּחֻשָּׁא, וְלָא בְּגֵלוּי. (סִימְנָא הַכֹּל - שְׂמַאל תְּהָא דוּחָה, וַיְמִין
מְקַרְבַּת) מְשׁוּם שְׂהוּא יְמִין (מְקַרְבַּת), כְּשֻׁדִינִים
שְׂרוּיִים בְּעוֹלָם מְצַד שְׂמַאל, יְמִין תְּהָא
מְקַרְבַּת, וּבְמָה? בְּקַטְרַת, שְׂהוּא בְּחֻשָּׁא,
כְּסוּד דְּקִיק וּפְנִימֵי מְהַכֵּל.

בַּא וְרָאָה, כְּשֻׁמְזוּבַת אַחַר מַתְחִיל לְעוֹרַר
הַתְּעוֹרְרוּת, כְּשֻׁלָּא נְמַצָּאִים צְדִיקִים,

כְּסוּי אַחַר, וְאָסוּר לְהֵם לְהַתְקַרְב וּלְרָאוּת,
שְׂהֵרֵי דְבָר בְּחֻשָּׁא אִין לְהֵם, אֵלָא לְכַתְנָא, (ועל
זוה) שְׂדַבְרֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם בְּסוּד וּבְחֻשָּׁא,
וְלָלוּיִם לְהֵרִים קוּל.

בְּגֵלָל זֶה כְּהֵנִים בְּחֻשָּׁא וּבְסוּד, וְעַל זֶה אָסוּר
לְהֵם יִזוּן, שְׂנִיין לְהַרְמַת קוּל וּלְגֵלוּי סוּד הוּא.
בְּגֵלָל זֶה לָוִים נְמַסְרוּ לְהַרְמַת קוּל, שְׂהֵרֵי
כְּדִין נְאַחֲזִים, דִּין בְּגֵלוּי הוּא וּלְפַרְסֵם דְּבָר

וּבְאִין, מִדְּבַחַא פְּנִימָאָה אֲתַעֵר לְנִבְיָהּ, וְקָאִים
לְקַבְּלִיהּ, וְדִינִין מוֹשְׁתַּכְבִּי. וְעַל דָּא קִימָא לְקַבְּל
דָּא, וּבְדִין דִּינָא אֲסַתְּלַק.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, (במדבר ד') זֹאת עֲבוֹדַת בְּנֵי קָהַת
בְּאֵהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים, בְּשַׁעֲתָא דְבְנֵי
קָהַת נִטְלִין קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, בְּדִין אֲתִי כַּהֲנָא, וְחַפִּי
כִּלְא, עַד לָא יִקְרְבוּן לְנִטְלָא לִיָּהּ, וְלֹא הוּוּ חֲמָאן
לְעֵלְמִין מַה דְּאִינוּן נִטְלִין, אֶלְא כִּלְא בְּכַסּוּיָא מִנִּיחוּ.
בְּמַה דְּכַתִּיב, (במדבר ד') וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנִסְעַ הַמִּתְּנֶה
וְהוֹרִידוּ אֶת פְּרֻכַת הַמָּסֶךְ. וְרוּב פְּסוּיָא דְמָאִנִּי
מִקְדָּשָׁא, תִּכְלַת אִיחוּ, בְּגִין דִּתְכַלַּת הָא אוּקְמוּהָ
וְאֲתַמַּר. בְּתַר דְּאֲתַפְּסִיָּא כִּלְא, מְקַרְבִּין בְּנֵי קָהַת
דְּנִטְלִין, וְלֹא מְקַרְבִּין אֶלְא בְּאִינוּן בְּדִים דְּנַפְקִין לְבַר.
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (במדבר ד') וּכְלָה אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת
הַקֹּדֶשׁ וְגו', בְּנִסְעַ הַמִּתְּנֶה וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹאוּ בְנֵי קָהַת
לְשֵׁאת וְגו'.

לשון הקודש

מעולם מה שהם לוקחים, אלא הכל מִכֶּסֶף
מֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם) וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנִסְעַ
הַמִּתְּנֶה וְהוֹרִידוּ אֶת פְּרֻכַת הַמָּסֶךְ. וְרוּב פְּסוּיָא
כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ הֵם תִּכְלַת, מִשּׁוּם שֶׁתִּכְלַת הָרִי
בְּאֵרוּהָ וְנִתְבָּאֵר. אַחֲרֵי שֶׁהִתְכַסָּה הַכֵּל,
מִתְקַרְבִּים בְּנֵי קָהַת שְׁלוֹקְחִים, וְלֹא
מִתְקַרְבִּים אֶלְא בְּאוֹתָם בְּדִים שְׂוִיָּאִים

מִזְבַּח פְּנִימִי מִתְעוֹרֵר אֵלָיו וְעוֹמֵד מוּלּוֹ,
וְהַדִּינִים שׁוֹכְכִים. וְעַל זֶה עוֹמֵד מוּל זֶה,
וְאִז הַדִּין מִסְתַּלַּק.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, (במדבר ד') זֹאת עֲבוֹדַת בְּנֵי
קָהַת בְּאֵהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים. בְּשַׁעֲתָא
שְׁבִנֵי קָהַת לֹקְחִים קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, אִז בָּא כֵהֵן
וְחוּפָה הַכֵּל, עַד שֶׁלֹּא יִקְרְבוּ לְלַקְחוֹ, וְלֹא רָאוּ

בְּגִין כֶּךָ קְטֹרֶת דְּאִיהִי פְּנִימָאָה, וְכֹל מַה דִּי בְּרָזָא,
 לְכַהֲנָא אַתְּמָסֵר. וְעַל דָּא (במדבר י"ז) וַיִּקַּח אַהֲרֹן
 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֵל וַיִּתֵּן אֶת
 הַקְטֹרֶת, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה, רָזָא דְכַהֲנָא, פְּדִין וַיִּכְפֹּר
 עַל הָעָם וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמִּתִּים וּבֵין הַחַיִּים, בֵּין אֵילָנָא
 דְּחַיִּי, וּבֵין אֵילָנָא דְמוֹתָא, פְּדִין יְמִינָא קְרִיב דָּא בְּדָא,
 וְתַעְצֵר הַמַּגֵּפָה, זַכָּאָה חוֹלְקָא דְכַהֲנָא, דְכַהֲנָא אִית
 לִיה חֵילָא לְעֵילָא, וְאִית לִיה חֵילָא לְתַתָּא, וְהוּא גָרִים
 שְׁלֵמָא לְעֵילָא וְתַתָּא, וּבְכָל זְמָנָא, שְׂמָאֵלָא פְּלַח
 לְיְמִינָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּלְווּ עֲלֶיךָ וַיִּשְׂרְתוּךָ,
 וַיְמַיְנָא בְּשְׂמָאֵלָא מִשְׁתַּכַּחִי בַמִּקְדָּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה קָאִים קַמִּיהּ דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן אַבּוּהּ,
 אָמַר לִיה, בְּתִיב (קהלת ט) רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה
 אֲשֶׁר אָהַבְתָּ כָּל יְמֵי חַבְלֶךָ. אָמַר לִיה, תָּא חַזֵּי,

לשון הקודש

הַיְמִין מִקְרִיב זֶה לְזוֹה, וְתַעְצֵר הַמַּגֵּפָה. אֲשֶׁרִי
 חֲלַק הַכְּהֹן, שְׁלַכְהוּ יֵשׁ כַּח לְמַעְלָה וַיֵּשׁ לוֹ כַּח
 לְמַטָּה, וְהוּא גָרִים שְׁלוֹם לְמַעְלָה וְלְמַטָּה,
 וּבְכָל זְמַן הַשְּׂמָאֵל עוֹבֵד לְיְמִין. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב
 (שם ט) וַיִּלְווּ עֲלֶיךָ וַיִּשְׂרְתוּךָ, וַיְמִין בְּשְׂמָאֵל
 נִמְצְאִים בַּמִּקְדָּשׁ.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָזֶה עוֹמֵד לְפָנַי רַבִּי שְׂמַעוֹן
 אָבִיו. אָמַר לוֹ, כְּתוֹב (קהלת ט) רָאָה חַיִּים עִם
 אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ כָּל יְמֵי חַבְלֶךָ. אָמַר

הַחוּצָה. זֶהוּ שְׂכַתּוֹב (שם) וְכֹלָה אַהֲרֹן וּבְנָיו
 לְכַסֹּת אֶת הַקֹּדֶשׁ וְגו', בְּנִסְעַ הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי
 כֵּן יָבֹאוּ בְּנֵי קֹהֵל לְשֹׂאת וְגו'.

בְּגַלְל כֶּךָ קְטֹרֶת, שְׁהִיא פְּנִימִית, וְכֹל מַה
 שְׂבָסוֹד - לְכַהֲנָא נְמָסֵר. וְעַל זֶה, וַיִּקַּח אַהֲרֹן
 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיִּרְץ אֶל תּוֹךְ הַקֹּהֵל [וְגו']
 וַיִּתֵּן אֶת הַקְטֹרֶת, שְׁהִיא פְּנִימִית, סוֹד הַכְּהֹן.
 אַז - וַיִּכְפֹּר עַל הָעָם וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמִּתִּים וּבֵין
 הַחַיִּים, בֵּין עֵץ הַחַיִּים וּבֵין עֵץ הַמּוֹת. אַז

רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ (ס"א וְהוּא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּתִיב
 (קהלת ט) רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ) דָּא הוּא רְזָא, דְּבַעֵי בַר
 נָשׁ לְאַכְלִילָא חַיִּים בְּאַתְרָא דָּא, דָּא בְּלֵא דָּא לֹא אֶזְלָא.
 וּבַעֵי בַר נָשׁ לְאַכְלִילָא מִדַּת יוֹם בְּלִילָה, וּמִדַּת לַיְלָה
 בַּיּוֹם. וְדָא הוּא רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ
 מְאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי הוּא חֶלְקָא בְּחַיִּים, דְּחַיִּים לֹא
 שָׂרֹן אֱלֹא עַל דָּא. וּבְעַמְלֻךְ אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵל תַּחַת
 הַשָּׁמֶשׁ, כְּמָה דְּאָמַר (משלי ג) בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא
 יִישֵׁר אֶרְחֶיךָ.

וְהָא חָזִי כָּל מְלוֹי דְּשְׁלֻמָּה מְלֻכָּא, כְּלָהוּ סְתִימִין לְגוּ
 בְּחֻכְמָתָא, וְחָזִי קְרָאֵי אֶתְחַזֵּון דְּהוֹתְרָה רְצוּעָה,
 כְּמָה דְּכְתִיב (נ"א אָמַר לִיהִי רַבִּי אֶלְעָזָר כְּתִיב) בְּתַרְיָה, כֹּל אֲשֶׁר
 תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֵׂה
 וְחֻשְׁבוֹן וְגו'. הָאֵי קְרָא אֵית לְאַסְתִּכְלָא בֵּיהּ, (קהלת ט) כֹּל
 אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה, וְכִי שְׁלֻמָּה (דף

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אתָּה עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כְּמוֹ שְׁאָמַר (משלי ג)
 בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֵׁר אֶרְחֶיךָ.
 וּבֵא וּרְאֵה, כֹּל דְּכַרְבִּי שְׁלֻמָּה הַמְּלֻךְ, כְּלָם
 נְסֻתָרִים לְתוֹךְ הַחֻכְמָה. וּפְסוּקִים אֵלוֹ נִרְאִים
 שְׁהִתְרָה הִרְצוּעָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (אָמַר לֹא רַבִּי אֶלְעָזָר,
 כְּתוּב) אַחֲרָיו, (קהלת ט) כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ
 לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן
 וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָן בּוֹ, כֹּל אֲשֶׁר

לוֹ, בֵּא וּרְאֵה, רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר
 אֶהְבֶּתָּ — (וְהוּא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (קהלת ט) רֵאֵה חַיִּים עִם
 אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ) וְהוּא סוּד שְׁצַרְיָךְ אָדָם לְהַכְּלִיל
 חַיִּים בְּמָקוֹם זֶה. זֶה בְּלִי זֶה לֹא הוֹלֵךְ. וְצַרְיָךְ
 אָדָם לְהַכְּלִיל מִדַּת יוֹם בְּמִדַּת לַיְלָה, וּמִדַּת
 לַיְלָה בַּיּוֹם. וְהוּא רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר
 אֶהְבֶּתָּ. מָה הַטַּעַם? כִּי הוּא חֶלְקָא בְּחַיִּים,
 שְׁתֵּי לֹא שׂוֹרִים אֱלֹא עַל זֶה. וּבְעַמְלֻךְ אֲשֶׁר

דַּחְכְּמַתָּא עֲלָאָה בֵּיהּ, יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, (קע"ח ע"א)
אָמַר הַכִּי.

אֵלָא (נ"א אָמַר לִיה) כָּל מְלוֹי דְשְׁלֵמָה מְלָפָא עַל רָזָא
דַּחְכְּמַתָּא אֶתְמָרוּ. תָּא חֲזִי, כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא
יְדָךְ לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּךָ עֲשֵׂה, דָּא הוּא דְבַעֵי בַר נָשׁ
לְאֶבְלָלָא שְׂמַאֲלָא בִּימִינָא, וְכָל מַה דְהוּא עָבִיד,
מִיבַעֵי לִיה דְלָא יְהוֹן אֵלָא כְּלִילָן בִּימִינָא. כָּל אֲשֶׁר
תִּמְצָא יְדָךְ, דָּא שְׂמַאֲלָא. לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּךָ: דָּא הוּא
יְמִינָא, בְּמַה דְאֵתְ אָמַר (שמות טו) יְמִינְךָ יִי נְאֻדְרִי בְּכַתְּ.
וְכִיּוֹן דְבַר נָשׁ יִזְדַּחַר דְכָל עוֹבְדוֹי יְהוֹן לְסִטְרָא
דִּימִינָא, וְיִכְלִיל שְׂמַאֲלָא בִּימִינָא, כִּדִּין קְדָשָׁא בְּרִיד
הוּא שְׂאֵרֵי בְּגוּוֹיָהּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְיִכְנִישׁ לִיה לְגַבִּיָּה
לְהַהוּא עֲלָמָא דְאֵתִי.

וְלָא יִימָא בַר נָשׁ בְּשַׁעְתָּא דְאֵתִינָא לְהַהוּא עֲלָמָא,
כִּדִּין אֶתְבַּע מִן מְלָפָא רַחֲמֵי, וְאִיתוּב קַמִּיָּה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֲשֶׁר תִּמְצָא יְדָךְ – זוֹ הַשְּׂמַאל. לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּךָ
– זֶהוּ הַיְמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות טו) יְמִינְךָ הִ'
נְאֻדְרִי בְּכַתְּ. וְכִיּוֹן שֶׁהָאָדָם יִזְחַר שְׂכָל מַעֲשָׂיו
יְהִיוּ לְצַד יְמִין וְיִכְלִיל שְׂמַאל בִּימִין, אִזּוֹ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹרְהַ בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְיִכְנַס אוֹתוֹ אֵלָיו לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם הַבָּא.
וְלָא יֵאמַר אָדָם, בְּשַׁעַת שֶׁאֵבֵא לְאוֹתוֹ עוֹלָם,
אִזּוֹ אֶתְבַּע מִהַמְּלָךְ רַחֲמִים וְאִשׁוּב לְפָנָיו, אֵלָא

תִּמְצָא יְדָךְ לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּךָ עֲשֵׂה, וְכִי שְׁלֵמָה
שְׂחַכְמָה עֲלִיוֹנָה בּוֹ יוֹתֵר עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם
אָמַר כֶּךָ?!

אֵלָא (אמר לו) כָּל דְבָרֵי שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ עַל סוּד
חֲכָמָה נְאֻמְרוּ. בַּא וְרָאָה, כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא
יְדָךְ לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּךָ עֲשֵׂה, זֶהוּ שְׂצָרִיד אָדָם
לְהַכְלִיל שְׂמַאל בִּימִין, וְכָל מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
צָרִיד לוֹ שְׁלָא יְהִיוּ, אֵלָא בְּלוּלִים בִּימִין. כָּל

אֵלָא כִּי אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה, בְּתַר
 דִּי־סִתְּלַק בַּר נָשׁ מֵהָאִי עֲלָמָא, אֵלָא אִי בְּעֵי בַר נָשׁ,
 דְּמִלְכָּא קִדְיִשָּׁא יַגְהִיר לִיה לְהַחֲוֹא עֲלָמָא, וְיִתֵּן לִיה
 חוֹלְקָא לְעֲלָמָא דְאַתִּי, יִשְׁתַּדֵּל בְּהָאִי עֲלָמָא, לְאַכְלָלָא
 עוֹבְדוֹי בְּיַמֵּינָא, וְכָל עוֹבְדוֹי יִהוּן לְשִׁמָּא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא לְבַתָּר כַּד יִתְכַנְיֵשׁ מֵהָאִי עֲלָמָא,
 לְאַתְדַּנָּא בְּדִינָא תְּקִיפָא, בְּדִינָא דְגִיְהֵנָם, לִית תַּמָּן
 עֵיטָא וְחֻכְמָה וְסִכְלָתָנוּ לְאַשְׁתַּזְכָּא מִן דִּינָא.

דְּבַר אַחַר כִּי אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה
 בְּשָׂאוֹל. בְּגִיְהֵנָם, אִית בֵּיה מְדוּרִין עַל מְדוּרִין.
 מְדוּרָא תַתָּא שָׂאוֹל. מְדוּרָא תַתָּא מִינֵיה, אֲבַדוֹן.
 וְדָא סְמִיד לְדָא. מָאן דְּנַחִית לְשָׂאוֹל, יְדוּנִין לִיה
 וּמִתַּמָּן יַצְפַּצֵּף וְעוֹלָה. תְּדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמואל א ב)
 מוֹרִיד שָׂאוֹל וַיַּעַל. וּמָאן דְּנַחִית לְאַבְדוֹן, תּוֹ לֹא
 סְלִיק לְעֲלָמִין.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְהַנְצִיל מִן הַדִּין.

דְּבַר אַחַר כִּי אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת
 וְחֻכְמָה בְּשָׂאוֹל – בְּגִיְהֵנָם יֵשׁ בּוֹ מְדוּרִים עַל
 מְדוּרִים; מְדוּר תַּחְתּוֹן שָׂאוֹל, מְדוּר תַּחְתּוֹן
 מִמֶּנּוּ אֲבַדוֹן, וְזֶה סְמוּךְ לָזֶה. מִי שִׁינְרַד
 לְשָׂאוֹל, יְדוּנֵנוּ אוֹתוֹ, וּמִשָּׁם יַצְפַּצֵּף וְעוֹלָה. וְהוּ
 שְׁכָתוּב (שמואל א-א) מוֹרִיד שָׂאוֹל וַיַּעַל. וּמִי
 שִׁינְרַד לְאַבְדוֹן, שׁוֹב לֹא עוֹלָה לְעוֹלָמִים.

– כִּי אִין מַעֲשָׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה, אַחַר
 שִׁסְתַּלַּק אָדָם מִהָעוֹלָם הַזֶּה. אֵלָא אִם רוּצָה
 אָדָם שֶׁהַמַּלְאָךְ הַקּוּדֵשׁ יֵאִיר לוֹ לְאוֹתוֹ עוֹלָם
 וְיִתֵּן לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, יִשְׁתַּדֵּל בְּעוֹלָם
 הַזֶּה לְהַכְלִיל מַעֲשָׂיו בְּיַמֵּינֵי, וְכָל מַעֲשָׂיו יִהְיוּ
 לְשֵׁם הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁהֲרֵי לְאַחַר
 כְּשִׁיתְכַנְּסִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְהַדוֹן בְּדִין הַקִּשָּׁה
 בְּדִין הַגִּיְהֵנָם, אִין שָׁם עֲצָה וְחֻכְמָה וְשִׁכְלָה

מֵאֵן דְּאִית בֵּיה עוֹבְדָא טָבָא, אִו דְּאִיהוּ (ס"א אִי טָבָא
 אִיהוּ) מְאָרִי דְּחוֹשְׁבָנָא, הָא אוּקְמוּהָ דְּבְכָל
 לִילְיָא וְלִילְיָא עַד לָא יִשְׁכַּב, וְעַד לָא נָאִים, פְּעִי בַר
 נָשׁ לְמַעְבַּד חֲשַׁבְנָא מֵעוֹבְדוֹי דְּעַבְד כָּל הַהוּא יוֹמָא,
 וַיִּתּוּב מִנִּיְהוּ, וַיִּבְעֵי עָלֵיהוּ רַחֲמֵי. מְאִי טַעְמָא בְּהֵיא
 שְׁעָתָא. בְּגִין דְּהֵיא שְׁעָתָא אֵילָנָא דְּמוֹתָא שְׂאָרִי
 בְּעֵלְמָא, וְכָל בְּנֵי עֵלְמָא טַעְמִין טַעְמָא דְּמוֹתָא, וַיִּבְעֵי
 בְּהֵיא שְׁעָתָא לְמַעְבַּד חֲשַׁבְנָא מֵעוֹבְדוֹי, וַיּוֹדֵי
 עָלֵיהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׁעָתָא דְּמוֹתָא, וְאֵלִין אַקְרוּן
 מְאָרִי דְּחוֹשְׁבָנָא.

וְכֵן מֵאֵן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּדַעַת וּבְחֲכָמָה לְמַנְדַּע לְמֵאֲרִיָּה,
 כִּד יַעֲבֵרוּן לִיה לְאַסְתְּכָאָה וְלְאַסְתְּכָלָא בְּאֵינוּן
 חֵיבִין דְּאִתְטְרִידוּ בְּגֵיהֶנָם, וּבְדַרְגָּא דְּשְׂאוּל, וְכִלְהוּ
 צוּזְחִין מֵאֵינוּן דְּרַגְוִן, הוּא לָא יִשְׁתַּאֲר תַּפּוֹן, וְלָא
 יִשְׁתַּבַּח בִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא אֵין מַעֲשָׂה וְחֲשַׁבּוֹן וְדַעַת

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

חֲשַׁבּוֹן מַעֲשָׂיו וַיּוֹדָה עֲלֵיהֶם, מִשּׁוֹם שְׂאוֹתָהּ
 שְׁעָה שֶׁל הַמּוֹת, וְאֵלֶּה נִקְרָאִים בְּעֵלֵי חֲשַׁבּוֹן.
 וְכֵן מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בְּדַעַת וּבְחֲכָמָה לְדַעַת אֵת
 רַבּוֹנוֹ, כְּשֵׁינְעִבְרוּ אוֹתוֹ לַחֲזוֹת וְלְהַסְתַּכַּל
 בְּאוֹתָם רְשָׁעִים שֶׁנִּמְרְדוּ בְּגֵיהֶנָם וּבְדַרְגַּת
 הַשְּׂאוּל, וְכֵלָם צוּזְחִים מֵאוֹתָן דְּרַגּוֹת – הוּא
 לֹא יִשְׁאֲר שֵׁם וְלֹא יִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְעַל זֶה אֵין
 מַעֲשָׂה וְחֲשַׁבּוֹן וְדַעַת בְּשְׂאוּל, וְלֹא יִמְצָא

מִי שֵׁיִשׁ בּוֹ מַעֲשָׂה טוֹב אוֹ שְׂהוּא (אם טוב הוא)
 בְּעַל חֲשַׁבּוֹן, הָרִי בְּאֲרוּהָ, שְׂבַכְל לִלְהָ וְלִלְהָ
 טָרַם יִשְׁכַּב וְטָרַם יִישׁוּן, צָרִיךְ אָדָם לַעֲשׂוֹת
 חֲשַׁבּוֹן מִמַּעֲשָׂיו שְׁעָשָׂה כָּל אוֹתוֹ יוֹם, וַיִּשׁוּב
 מֵהֶם וַיִּבְקֹשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. מַה הַטַּעַם
 בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה? מִשּׁוֹם שֶׁבְּאוֹתָהּ שְׁעָה עֵין
 הַמּוֹת שׁוֹרָה בְּעוֹלָם, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעְמִים
 טַעַם הַמּוֹת, וְצָרִיךְ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה לַעֲשׂוֹת

וְחִכְמָה בְּשֵׁאוֹל, וְלֹא יִשְׁתַּבַּח אֱלֹה לְעֵילָא לְעֵילָא,
 בְּאַתְרֵי דְכַמְּחָה נְהוּרִין וּבּוֹצִינִין, וּבְכַמְּחָה כְּסוּפִין שְׂאֲרָן
 בֵּיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא אֲתֵי (בֵּיהּ) (ס"א וְתַאֲיֵב לֵיהּ)
 לְאַשְׁתַּעֲשַׁע עִם שְׂאֵר צְדִיקָיָא דִּי בְּנֵי עֲדָן. וּפְּאָה
 חוֹלְקִיהוֹן דְּצְדִיקָיָא בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתֵּי,
 עֲלֵיהוּ כְּתִיב (תְּהִלִּים קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ
 יִשְׂרָאֵל אֶת פָּנֶיךָ.

וְעֶבֶד הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוּדַת אֱהֵל מוֹעֵד וְגו' (במדבר
 יח) רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (ישעיה מ) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג
 הָאָרֶץ וְגו'. תָּא חַיִּי, כִּד בְּעָא קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא
 לְמַבְרֵי עֲלָמָא, סְלִיק בְּרַעוּתָא קַמֵּיהּ, וּבְרָא לֵיהּ
 בְּאוּרֵיתָא. (ס"א כִּד סְלִיק בְּרַעוּתָא קַמֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְמַבְרֵי עֲלָמָא אֲסַתְּכַל
 בְּאוּרֵיתָא וּבְרָא לֵיהּ) וּבָה אֲשְׁתַּכְּלַל. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי
 ח) בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם שֵׁם אֲנִי. וּכְתִיב (משלי ח) וְאַהֲיָה אֲצִלוּ
 אֲמוֹן. וְהָא אוּקְמוּהָ, אַל תִּקְרִי אֲמוֹן, אֱלֹה אֲמוֹן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (ישעיה מ) הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ
 וְגו'. בֵּא וּרְאֵה, בְּשִׁרְצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְבְרָא הָעוֹלָם, עֲלָה בְּרִצּוֹן לְפָנָיו וּבְרָא אוֹתוֹ
 בַּתּוֹרָה, (בְּשִׁעְלָה בְּרִצּוֹן לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא הָעוֹלָם,
 הַסְּתַכַּל בַּתּוֹרָה וּבְרָא אוֹתוֹ) וּבָה נִתְקַן. וְהוּ שְׂפָתוֹב (משלי
 ח) בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם שֵׁם אֲנִי. וּכְתוּב (שם) וְאַהֲיָה
 אֲצִלוּ אֲמוֹן. וְהִי הַקִּימוּ, אַל תִּקְרִי אֲמוֹן
 אֱלֹה אֲמוֹן.

אֱלֹה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, בְּמָקוֹם שְׂכַמְּחָה אוֹרוֹת
 וּמְנוֹרוֹת וּכְמָה כְּסוּפִים שׁוֹרִים שָׁם, וְהַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בָּא (כו) (וּמִשְׁתַּקַּק לוֹ) לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִם
 שְׂאֵר הַצְּדִיקִים שְׂבִנֵּן עֲדָן. אֲשֶׁרֵי חֵלֶק
 הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם
 כְּתוּב (תְּהִלִּים קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ
 רְשָׁעִים אֶת פָּנֶיךָ.

וְעֶבֶד הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוּדַת אֱהֵל מוֹעֵד וְגו'.

כִּד אֶתִּי לְמַבְרֵי אָדָם, וְהָא אֶתְמַר, אֶמְרָה תּוֹרָה וְכִי
 לְמַגְנָא אֶתְקַרִּיאת אַרְךְ אַפִּים וְרַב תְּסַד. בְּהֵיא
 שְׁעָתָא דְנַפְיָא אָדָם לְעֵלְמָא, הָוָה זִיו פְּרִצוּפָא דִילֵיה
 מֵעִילָא וּמִתְתָא, וְהָוּ דְחֵלִין מִנִּיהַ כָּל פְּרִיָּין, וְאוֹקְמוּתָ.
 תָּא חָזִי, לָא אֶתְקִיָּים עֵלְמָא, וְלָא אֶשְׁתְּלִים, עַד הֵהִיא
 שְׁעָתָא דְנַפְק אָדָם בְּשִׁלְיָמוּ דְכֵלָא, וְאֶתְקַדְּשׁ יוֹמָא,
 וְאֶתְתְּקֵן פְּרִסְיָא קַדִּישָׁא לְמַלְכָא, בְּדִין אֶשְׁתְּלִימוּ
 עֲלָי וְתַתָּאי, וְאֶשְׁתְּכַחוּ חֲדוּן בְּכֵלְהוּ עֲלָמִין.

בְּהֵיא שְׁעָתָא דְבָעָא יוֹמָא לְאֶתְקַדְּשָׁא, הָוּ נַפְקִי
 רוּחֵיהוֹן דְשִׁדִּין לְאֶתְבְּרֵי גּוּפָא דְלֵהוֹן,
 וְאֶתְקַדְּשׁ יוֹמָא, וְלָא אֶתְבְּרִיאוּ, וְאֶשְׁתְּאֵר עֵלְמָא כְּמָה
 דְאֶתְפְּגִים מֵעֵבִידְתָא וְאֶסְתְּחַר (ד' קע"ח ע"ב) (ס"א וְאֶתְחַסְר), בִּיּוֹן
 דְאֶתְקַדְּשׁוּ (עֲלָמִין) יִשְׂרָאֵל, וְאֶשְׁתְּלִימוּ בְּדִרְגֵיהוֹן,
 וְאֶשְׁתְּכַחוּ לִיּוֹאֵי בְסֵטֵר שְׂמָאֵלָא, כִּד (ס"א כְּדִין) אֶשְׁתְּלִים
 הֵהוּא פְּגִימָא דְעֵלְמָא, דְמִסְטֵר שְׂמָאֵלָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַשְּׁתַלְמוּ עֲלִינוּנִים וְתַחַתּוּנִים, וְנִמְצְאוּ
 שְׂמָחוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂרָצָה הַיּוֹם לְהֶתְקַדֵּשׁ, הָיוּ
 יוֹצְאִים רוּחוֹת שֶׁל הַשְּׂדִים לְהַפְרֹאוֹת גּוֹף
 שְׁלֵהֶם, וְהֶתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם וְלֹא נִבְרָאוּ, וְנִשְׁאֵר
 הָעוֹלָם כְּמוֹ שְׁנִפְגָּם מִמְּלֹאכְתּוֹ וּמִסְתּוֹכְבּ
 (וְנַחֲסָר). בִּיּוֹן שֶׁהֶתְקַדְּשׁוּ יִשְׂרָאֵל וְנִשְׁלְמוּ
 בְּדִרְגוֹתֵיהֶם וְנִמְצְאוּ לְיוֹם מַצֵּד הַשְּׂמָאֵל,

כְּשֶׁפָּא לְבְרָא אָדָם, וְהָרִי גַתְבָּאָר, אֶמְרָה
 תּוֹרָה: וְכִי לְחַנֵּם נִקְרְאת אַרְךְ אַפִּים וְרַב
 חֶסֶד? בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂנִיעָא אָדָם לְעוֹלָם,
 הָיָה זִיו פְּרִצוּפּוֹ מְלֻמְעָלָה וּמְלֻמְסָה, וְהָיוּ
 פּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ כָּל הַבְּרִיּוֹת, וּפְרִשׁוּהָ. בֹּא
 וּרְאֵה, לֹא הִתְקַיַּם הָעוֹלָם וְלֹא הִשְׁלַם עַד
 אוֹתָהּ שְׁעָה שְׂנִיעָא אָדָם בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל,
 וְהֶתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם וְנִתְקַן כִּפְסָא קְדוּשׁ לְמַלְךְ, אִזּוּ

וְעַל דָּא בְּעָאן לְאַתְדַּכְּאָה לְיוֹאֵי, וּבְדִין כִּלְא אֶתְכִּלִּיל
 בְּיַמִּינָא, וְעֵלְמָא לָא אֶתְפְּגִים, וּבְגִין כְּדָ פְתִיב,
 וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא. הוּא אֲשֵׁלִים לְסִטְר שְׂמַאלָא. הוּא
 אֲשֵׁלִים לְפָנִימוּ דְעֵלְמָא. וְאַפִּילוּ הוּא סִטְרָא דְעַפּוֹן,
 דְאַשְׁתְּאָר חֶסֶר בְּעֵלְמָא, כִּד פְּרָא קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא
 עֵלְמָא. לְיוֹאֵה בְּאַרְוֵנָא אֲשֵׁלִים לְכִלְא. מָאֵי בְּאַרְוֵנָא.
 כִּהוּא מְטוּלָא דְהוּוּ נְטִלֵי בְּמִשְׁכְּנָא, אֲשֵׁתְלִים כִּל
 הוּא פְּנִימוּ עַל יְדִיהָ.

הוּא: לְעֵילָא לְשְׂמַאלָא. הוּא: אֶתְכִּלִּיל בְּיַמִּינָא, תוּ
 הוּא: דָּא עֲתִיקָא. (ס"א ת"א ת"ו ו"ל"ג מן ת"ו) אֶלְמָלָא
 דִּינָא לָא אֲשֵׁתְכַח בְּעֵלְמָא, לָא הוּוּ יַדְעֵי בְּנֵי נְשָׂא
 מְהִימְנוּתָא עֲלָאָה, וְלָא יִשְׁתַּדְּלוּן בְּנֵי נְשָׂא בְּאַזְרִייתָא,
 וְלָא יִתְקַיְיְמוּ פְּקוּדֵי אֲזְרִייתָא, פּוֹלְחָנָא שְׁלִימוּתָא
 דִּישְׁתַּכַּח בְּעֵלְמָא לְגַבֵּי מַלְכָּא קְדִישָׁא, מָאֵן עָבִיד
 לִיהָ. תַּוּי אֹמֵר דָּא לְיוֹאֵה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

בְּאַרְוֵן (א) נְשָׁלֵם אוֹתוֹ פְּנִים שֶׁל הָעוֹלָם
 שְׂמַעַד שְׂמַאל.
 שֶׁהֵיוּ נוֹשְׂאִים בְּמִשְׁכָּן, נְשָׁלֵם כָּל אוֹתוֹ פְּנִים
 עַל יָדוֹ.

הוּא - לְמַעְלָה לְשְׂמַאל. הוּא - נִכְלָל בְּיַמִּין.
 עוֹד הוּא - זֶה הָעֲתִיק. אֶלְמָלָא הַדִּין לָא
 נִמְצָא בְּעוֹלָם, לָא הֵיוּ יוֹדְעִים אֲנָשִׁים אֲמוּנָה
 עֲלִיּוֹנָה, וְלָא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּנֵי אָדָם בַּתּוֹרָה, וְלָא
 יִתְקַיְיְמוּ מִצְוֹת הַתּוֹרָה. עַבְדָּהּ בְּשִׁלְמוֹת

וְעַל זֶה צְרִיכִים הַלְוִים לְהַטְהַר, וְאֵן הַכֵּל
 נִכְלָל בְּיַמִּין וְהָעוֹלָם לָא נִפְגָּם, וּמִשׁוּם כְּדָ
 פְתוּב, וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא. הוּא הַשְּׁלִים לְצַד
 שְׂמַאל, הוּא הַשְּׁלִים לְפָנִים הָעוֹלָם. וְאַפִּילוּ
 אוֹתוֹ צַד עַפּוֹן שְׁנִשְׁאָר חֶסֶר בְּעוֹלָם, כְּשִׁפְרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם, הַלְוִי הַשְּׁלִים

וְעַל זֶה צְרִיכִים הַלְוִים לְהַטְהַר, וְאֵן הַכֵּל
 נִכְלָל בְּיַמִּין וְהָעוֹלָם לָא נִפְגָּם, וּמִשׁוּם כְּדָ
 פְתוּב, וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא. הוּא הַשְּׁלִים לְצַד
 שְׂמַאל, הוּא הַשְּׁלִים לְפָנִים הָעוֹלָם. וְאַפִּילוּ
 אוֹתוֹ צַד עַפּוֹן שְׁנִשְׁאָר חֶסֶר בְּעוֹלָם, כְּשִׁפְרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם, הַלְוִי הַשְּׁלִים

וְתוֹ וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא, כְּמָה דְאֵת אָמַר (דברים ד) כִּי יִי
 הוּא אֱלֹהִים. הוּא אֲשֵׁלִים שְׁלִימוֹתָא, לְמִיּוֹתָיו
 כְּלָא חַד. הוּא: פְּשִׁיטָא לְקַבְּלָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, כְּמָה
 דְאֵת אָמַר, (שיר השירים ב) שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי, בְּגִין
 לְחַבְרָא זְוִינָא כְּחַדָּא. כָּאן אֲתַעַר רְחִימוֹתָא. הָיִ
 אוֹמַר הוּא. תוֹ הוּא כְּמָה דְאֵת אָמַר (ס"א תו הוּא דָא עֲתִיקָא
 כְּמָה דְאֵת אָמַר כִּי יִי הוּא אֱלֹהִים) (תהלים ק) הוּא עֲשָׁנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ
 עֲמוּ. בְּגִין כְּךָ הוּא: לְתַתָּא. הוּא: לְעִילָא. הוּא:
 אֲתַנְלִיָּא. הוּא סְתִים. הוּא אֱלֹהִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זְמַן קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא לְאַנְהָרָא
 לְסִיחָרָא, כְּנַהוּרָא דְשִׁמְשָׁא. וְנַהוּרָא דְשִׁמְשָׁא
 יְהִי עַל חַד שְׁבַע זְמַנִּין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ל)
 וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְגו'. וְכַתִּיב (ישעיה ס) לֹא
 יִבֹּא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וְיִרְחֹךְ לֹא יֵאָסֶף. וְכַתִּיב (ישעיה ס) לֹא
 יְהִי לָךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ וְגו'.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

עוֹד הוּא - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (עוֹד הוּא - זֶה עֲתִיק, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים) (תהלים ק) הוּא עֲשָׁנוּ וְלֹא
 אֲנַחְנוּ עֲמוּ. בְּגִלְלָא כְּךָ הוּא לְמַטָּה, הוּא
 לְמַעְלָה, הוּא נְגַלְהָ, הוּא נְסַתָּר, הוּא אֱלֹהִים.
 רַבִּי יִצְחָק אָמַר, עֲתִיד תְּקַדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהָאִיר לְלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַשֶּׁמֶשׁ, וְאֹרֶךְ הַשֶּׁמֶשׁ
 יְהִיָּה עַל אֶחָד שְׁבַע פְּעָמִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (ישעיה
 ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְגו'. וְכַתוֹב

שֶׁתִּמְצָא בְּעוֹלָם אֵל הַמְּלַךְ הַקְּדוֹשׁ מִי יַעֲשֶׂה
 אוֹתָהּ? הֲיִהְיֶה אוֹמַר זֶה הַלְוִי.

וְעוֹד וְעַבְדֵי הַלְוִי הוּא - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ד)
 כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים. הוּא הַשְּׁלִים שְׁלֵמוֹת
 לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. הוּא - פְּשׁוּט לְקַבֵּל אֵת
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר השירים ב)
 שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי, בְּשִׁבְלֵי לְחַבְרָא זְוִינָא
 כְּאֶחָד. מִי עוֹרֵר אֵת הָאֲהַבְּהָ? הָיִ אוֹמַר הוּא.

רעיא מהימנא

כָּל פֶּטֶר רַחֵם לְכֹל בְּשָׂר וְגוֹ', וְאֵת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה.
 (במדבר יח) פִּקּוּדָא דַּא לְפִדּוֹת פֶּטֶר חֲמוֹר, לְפִדּוֹת לְעֵלְמָא דַּאֲתִי.
 וְאִי קוּדְם דַּאזִּיל לְהַהוּא עֵלְמָא, לֹא יִפְדֶּה נַפְשִׁיה וְרוּחִיה וְנִשְׁמַתִּיה
 בְּאוּרֵייתָא, עֵתִיד לְאַחֲזָרָא לְהֵאֵי עֵלְמָא כְּדַבְּקֵי מֵייתָא. (איוב לג) יָשׁוּב
 לִימֵי עֲלוּמִיּוֹ, וְלִקְבֹּל נַפְשָׁא וְרוּחָא וְנִשְׁמַתָּא.

פְּתִיב (איוב ל"ג) הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אֵל פְּעַמִּים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר.
 וְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּפִדְיוֹן דִּלְהוֹן הָוֵה בְּלֹא תוֹרָה, דַּאֲיָהוּ כִּסְפָא
 כְּסוּפָא דְעֵלְמָא דַּאֲתִי, אֶהְדְּרוּ תֵּלֵת זְמַנִּין אַחֲרָנִין בְּגִלּוֹתָא,
 וּבְפִוּרְקָנָא בְּתַרִּייתָא דְּפִוּרְקָנָא דִּלְהוֹן יְהֵא בְּאוּרֵייתָא, לֹא יִהְדְּרוּן
 לְעֵלְם בְּגִלּוֹתָא. אָתוּ רַבְּנָן וּבְרִיכוּ לֵיה, וְאָמְרוּ רַעִיא מַהֲיִמְנָא,
 קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא יִפְדֶּה לָךְ, וְכֹל יִשְׂרָאֵל יִפְדּוּן עַל יָדְךָ, וְתַתְּחַדְּשׁ
 עַמְהוֹן, וְאֵינּוּן עַמְךָ.

פִּקּוּדָא בְּתַר דַּא, לְדוֹן בְּעַרְפֵי בֵּית. וּבְרִזָּא דְחַכְמַתָּא, בֵּית דְּבַר
 נֶשׁ, דַּא אֶתְתָּא. אִי אֲיָהִי אֶתְתָּא דְטוֹב וְרַע, וּבְעֵי לְהַמִּיר
 רַעָה בְטוֹבָה, יִפְדֶּה לָּהּ מִהַהוּא רַע, וְיַהֲיִב לֵיה עֶרְךָ דִּילָּהּ. אָבֵל

לשון הקודש

שְׁלוֹשׁ עִם גְּבַר. וְיִשְׂרָאֵל, בְּגִלּוֹל שְׁפִדְיוֹנָם הָיָה
 בְּלֵי תוֹרָה, שְׁהֵיִא כִּסְפָא, כְּסוּפָא הַעוֹלָם הַבָּא,
 חֲזָרוּ שְׁלֹשׁ פְּעַמִּים אַחֲרוֹת בְּגִלּוֹת. וּבְגִלְגָּלָה
 הָאַחֲרוֹנָה, שְׁנֵאֲלָתָם תְּהִיָּה בְּתוֹרָה, לֹא יִחֲזְרוּ
 לְעוֹלָם בְּגִלּוֹת. בָּאוּ רַבּוֹתֵינוּ וּבְרַכּוּ אוֹתוֹ
 וְאָמְרוּ: רוּעָה הֵנְאָמֵן, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְדֶּה
 אוֹתְךָ, וְכֹל יִשְׂרָאֵל יִפְדּוּן עַל יָדְךָ, וְתַתְּחַדְּשׁ
 עַמְהֵם, וְהֵם עַמְךָ.

מַצְנָה אַחַר זו – לְדוֹן בְּעַרְכֵי בֵּית. וּבְסוּד
 הַחֲכָמָה – בֵּית הָאִישׁ זו אֲשֶׁתּוֹ. אִם הִיא
 אִשָּׁה שֶׁל טוֹב וְרַע וְרוּעָה לְהַמִּיר רַעָה

לֹא יָבוֹא עוֹד שְׁמִשְׁךָ וִירְחִיד לֹא יֵאֲסֹף.
 וּכְתוּב (שם) לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ וְגוֹ'.

רעיא מהימנא

כָּל פֶּטֶר רַחֵם לְכֹל בְּשָׂר וְגוֹ', וְאֵת בְּכוֹר
 הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה. מַצְנָה זו לְפִדּוֹת
 פֶּטֶר חֲמוֹר, לְפִדּוֹת לְעוֹלָם הַבָּא. וְאִם קֶדְם
 שְׁהֵלַךְ לְאוֹתוֹ עוֹלָם לֹא יִפְדֶּה נַפְשׁוֹ וְרוּחוֹ
 וְנִשְׁמַתּוֹ בְּתוֹרָה, עֵתִיד לְחַזֵּר לְעוֹלָם תְּהֵא
 בְּבִתְחִלָּה, (איוב לג) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיּוֹ, וְלִקְבֹּל
 נַפְשׁ וְרוּחַ וְנִשְׁמָה.

פְּתוּב (שם) הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אֵל פְּעַמִּים

אֶתְתָּא דְאִלְנָא דְחַיִּיא, אֶתְמַר בָּהּ (איוב כח) לֹא יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית וּתְמוֹרְתָהּ כְּלֵי פֶזֶז, וְאִין לָהּ עֶרְךָ. כְּמָה דְאֶתְמַר, (משלי יב) אֵשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ. וְאֶתְמַר (משלי לא) אֵשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְגו'. וְדָא שְׂכִינְתָּא. מָאן דְּנִמְלֵל חֶסֶד עִמָּה, לִית עֶרְךָ לְאַנְרָא דִּילֵיהּ. וּמָאן דְּחָאָב לְגַבְהָ, לִית עֶרְךָ לְעִנְשָׁא דִּילֵיהּ.

כְּמָה שְׂפָחוֹת אֵית לָהּ דְּמִשְׁמֵשִׁין לָהּ, וְכָל חֲדָא וְחֲדָא מְנַיִחוּ, אֵית לָהּ עֶרְךָ. וְכָל חַד וְחַד צָרִיךְ פְּדִיוֹן. אֲבָל מָאן דְּיָרִית נִשְׁמַתָּא, אוֹ רוּחָא, אוֹ נַפְשָׁא מִשְׂכִּינְתָּא, לֹא צָרִיךְ פְּדִיוֹן, דְּשְׂכִינְתָּא עָלָהּ אֶתְמַר (ישעיה מב) אֲנִי יְיָ הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן. דְּפְדִיוֹן דִּילָהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּלִיא. דְּאִמְשָׁכֵן לָהּ (לְגַבְהָ) יִשְׂרָאֵל, בְּקִשּׁוּרָא דְתַפְּלִין, בְּאוֹת דְּשַׁבַּת, בְּאוֹת דְּיוֹמִין טַבִּין, בְּאוֹת דְּבְרִית, וְתוֹרָה, בְּכְמָה פְּקוּדִין. דְּפְדִיוֹן דִּילָהּ תְּלִיא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל כ) וְאָעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי, וּבְגִינָה (ויקרא כ"ו) וְאָף גַּם זֹאת. הֵכִי כְּמָה פְּקוּדִין אֵינּוֹן דְּעַבְדִּין בְּנֵי נָשָׂא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס. וְכְּמָה חוּבִין. וְלְכָל פְּקוּדָא אֵית לֵיהּ עֶרְךָ בְּהַהוּא עֲלָמָא. (ס"א אָבֵל עוֹנֵשָׂא) וְלְכָל עוֹנֵשָׂא לְמָאן דְּאֶעְבֵּר עֲלֵיהּ, אִין לֵיהּ עֶרְךָ וְשִׁיעוֹר.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אוֹ רוּחַ אוֹ נַפֶּשׁ מִהַשְׂכִּינָה, לֹא צָרִיךְ פְּדִיוֹן, שְׁעַל הַשְׂכִּינָה נֶאֱמַר (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן. שְׁהַפְּדִיוֹן שְׁלָהּ תְּלוּי בְּקוּדֵשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שְׁמוֹשְׁכִים אוֹתָהּ (אל) יִשְׂרָאֵל בְּקִשְׁר תַּפְּלִין, בְּאוֹת שַׁבַּת, בְּאוֹת יָמִים טוֹבִים, בְּאוֹת הַבְּרִית וְתוֹרָה וּבְכְמָה מְצוּוֹת, שְׁפְדִיוְנָה תְּלוּי בְּקוּדֵשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זְהוּ שְׂבִתוּב (יחזקאל כ) וְאָעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי, וּבְגִלְלָהּ (ויקרא כו) וְאָף גַּם זֹאת. כִּךְ כְּמָה מְצוּוֹת הֵן שְׁעוֹשִׁים בְּנֵי אָדָם עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, וְכְּמָה עֲבֹרוֹת, וְלְכָל מְצוּהָ יֵשׁ עֶרְךָ בְּאוֹתוֹ

בְּטוֹבָה, יִפְדָּה אוֹתָהּ מֵאוֹתוֹ רַע וְיִתֵּן לוֹ עֶרְךָ שְׁלָהּ. אֲבָל אֵשֶׁה שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, נֶאֱמַר בָּהּ (שם כח) לֹא יַעֲרֹכְנָה זָהָב וְזָכוּכִית וּתְמוֹרְתָהּ כְּלֵי פֶזֶז, וְאִין לָהּ עֶרְךָ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (משלי יב) אֵשֶׁת חֵיל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, וְנֶאֱמַר (שם לא) אֵשֶׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְגו', וְזוֹ הַשְׂכִּינָה. מִי שְׁנִמְלֵל חֶסֶד עִמָּה, אִין עֶרְךָ לְשִׁכְרוֹ. וּמִי שְׁמַרְשִׁיעַ אֶלֶיהָ, אִין עֶרְךָ לְעִנְשׁוֹ.

כְּמָה שְׂפָחוֹת יֵשׁ לָהּ שְׁמִשְׁמֵשִׁים אוֹתָהּ, וְלְכָל אַחַת וְאַחַת מֵהֵן יֵשׁ לָהּ עֶרְךָ, וְכָל אַחַת וְאַחַת צְרִיכָה פְּדִיוֹן. אֲבָל מִי שְׁיֹרֵשׁ נִשְׁמָה

פְּקוּדָא בְּתֵר דָּא, לְדוּן בְּמַחְרִים נְכָסֵיו לִפְהֵן, הָדָא הוּא דְכַתִּיב
 כָּל חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִיָּה. וְרוּא דָּא (בְּאֲדָם וּבְבַהֲמָה) כָּל
 פְּטוּר רַחֵם לְכָל בְּשָׂר אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לִי בְּאֲדָם וּבְבַהֲמָה. רַחֵם:
 בְּהִיפּוּד אֲתוּוֹן כְּחוּשְׁבֵּן (ד' קע"ח ע"א) מֵאֲתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמֹנֶה אִבְרִים
 דְּבֵר נֶשׁ, עַל־יֵהוּ אֲתַמֵּר (חֲבִקוּק א) בְּרַגְזוֹ רַחֵם תַּזְכּוּר. בְּתֵר דְכַעֲסִים בֵּר
 נֶשׁ, וּמַחְרִים הֵהוּא בְּעִירָא לְגַבִּיָּה, הָא שְׂרִיָּא אֵל אַחַר נְחֻשׁ,
 דְּאֲתַמֵּר בֵּיָה, (בְּרֵאשִׁית א) אַרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה, וְאִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא
 דְּבֵר נֶשׁ. בְּגִין דָּא מְנִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְמִיָּהֵב לְכַהֲנָא, דְּאִיהוּ
 רַחֲמֵי בְּרַכָּה, לְאַתְכַּפֵּיָּא רַגְזוֹ, דְּאַתְעַר בְּתַהוּא בֵּר נֶשׁ מְרָה, חֲרַבָּא
 דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, וְאַתְעַר יְמִינָא לְגַבִּיָּה בְּרַחֲמֵי, וְאַתְכַּפֵּיָּא רוּגְזָא
 דְּשִׁמְאֵלָא, וְהֵאֵי אִיהוּ בְּרַגְזוֹ רַחֵם תַּזְכּוּר.

מֵאֵן דְכַעֲסִים, דְּאִית לֵיהּ בְּכַעַס סַם הַמּוֹת, דְּעַלִּיָּה אוּקְמוּנָה מְאִירֵי
 מִתְנִיתִין, כָּל הַכּוֹעֵס בְּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. בְּגִין דְּסַטְרָא
 אַחְרָא אֲתוּקְדַת בְּבֵר נֶשׁ. וּבְתַהֲיָא בְּעִירָא דִּיהִיב לְכַהֲנָא אֲתַפְרֵשׁ
 חֶרֶם מְנִיָּה, וְסַמְאֵל אֵל אַחַר חֶרֶם, וְנוֹקְבָא דִּילֵיהּ קָלְלָה, כְּלוּלָה
 מִכָּל קָלְלוֹת שְׁבַמְשַׁנָּה תוֹרָה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרִיךְ בְּכָל

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

פְּקוּד הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַת לִפְהֵן, שֶׁהוּא
 רַחֲמִים, בְּרַכָּה, לְכַפּוֹת רַגְזוֹ, שְׁעוּרֵר אוֹתוֹ
 הָאִישׁ מְרָה, חֲרַב מִלְאָךְ הַמּוֹת, וּמְעוּרֵר
 הַיְמִין אֵלָיו בְּרַחֲמִים וּנְכַפֵּה רַגְזוֹ הַשִּׁמְאֵל, וְזֵהוּ
 בְּרַגְזוֹ רַחֵם תַּזְכּוּר.

מִי שְׁכּוֹעֵס, שָׂישׁ לוֹ בְּכַעַס סַם הַמּוֹת, שְׁעָלִיו
 בְּאֵרוֹ בְּעֵלֵי הַמְשַׁנָּה, כָּל הַכּוֹעֵס בְּאֵלוֹ עוֹבֵד
 עֲבוּדָה זָרָה. מְשׁוּם שְׂעֵד הָאֲחַר בּוֹעֵר בְּאֲדָם,
 וּבְאוֹתָהּ בְּהֵמָה שְׁנוֹתֵן לִפְהֵן, נִפְרַד מִמֶּנּוּ
 חֲחָרִם, וְסַמְאֵל אֵל אַחַר חֶרֶם, וְנוֹקְבָתוֹ
 קָלְלָה, כְּלוּלָה מִכָּל קָלְלוֹת שְׁבַמְשַׁנָּה תוֹרָה.
 וְהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַךְ בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה,

עוֹלָם. (אָבֵל עֵשׂ) וְלְכָל עֵשׂ לְמִי שְׁעוּבֵר עַל־יָהּ,
 אֵין לוֹ עֶרְךָ וְשְׁעוּר.

מִצְוָה אַחַר זֶה – לְדוּן בְּמַחְרִים נְכָסֵיו לִפְהֵן.
 זֵהוּ שְׁכַתּוּב כָּל חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָךְ יְהִיָּה. וְסוּד
 זֵה (בְּאֲדָם וּבְבַהֲמָה) – כָּל פְּטוּר רַחֵם לְכָל בְּשָׂר
 אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ בְּאֲדָם וּבְבַהֲמָה. רַחֵם
 בְּהִיפּוּד אוֹתוֹת כְּחוּשְׁבֵּן מֵאֲתִים אֲרַבְעִים
 וּשְׁמוֹנֶה אִבְרִים שְׁבַאֲדָם, עַל־יָהּם נְאֻמֵּר (חֲבִקוּק
 א) בְּרַגְזוֹ רַחֵם תַּזְכּוּר. אַחַר שְׁכּוֹעֵס אָדָם
 וּמַחְרִים אוֹתָהּ בְּהֵמָה אֵלָיו, הָרִי שׁוֹרָה אֵל
 אַחַר, נְחֻשׁ, שְׁנַאֲמֵר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית א) אַרוּר אַתָּה
 מִכָּל הַבְּהֵמָה, וְהוּא לְשִׁמְאֵל הָאָדָם. בְּגִלְלָה זֵה